

اخلاق در صندوق

حامد کیایی

توهمی بزرگ همه ما را فراگرفته است، تضادهایی بنیادین که در عرصه عمومی (فرهنگ) با رویه هایی زیبا در سر هر چهار راه در سکه ها یا اسکناس هایی حلول می کنند که در صندوق های صدقه ریخته می شوند، در زمان این رویارویی هر سکه یا اسکناس تبدیل به نماد بازخرد اخلاق می شوند و بار بی اخلاقی را تا رویارویی دیگر از سر سوژه خالی می کنند.

احساس استثنایی که سرمایه داری آن را از اخلاق پدرسالارانه مسیحی وامدار است متوهم بودن خود را تا حدی پیش می برد که انسان را در زمانی که به گدایی پول یا به صندوقی صدقه یا حتی به سگی ولگرد تکه ای از جوجه کباب پیک نیک می دهد در اوج اخلاق مداریش لحاظ می کند و این عمل تبدیل می شود به انگاره ای ممتد که گویا استثنا بودنش به این علت است که کلیت زندگی ما در آن محو شود.

فرهنگ متوهم هستی خود را منوط به استثنا می کند و با عرضه آن به انسانها (به شکل تکرار ابتذال) از آن کلیتی می سازد هستی بخش و هویت زا و دقیقا به همین بهانه خود را از هرگونه دون مایگی یا به تعریفی بی فرهنگی مبرا نشان می دهد. در این نوع ساختار در عرصه عمومی هر اتفاق به ظاهر اخلاقی، خود دقیقا موبد بی اخلاقی سایر اتفاق هاست. وجود گدا، صندوق صدقه،... شکی را می پروراند که در صورت عدم آنها، سوژه چگونه می توانست اخلاق مداری خود را به خود و (یا شاید به خاطر عمومی بودنش) به دیگران ثابت کند. همان طور که سرمایه داری به این تضاد نیاز دارد در صورت عدم آن کلیت اخلاقی که از آن دم می زند جز استثنایی تاریخی معنایی دیگر نمی تواند داشته باشد. در آن اتفاق استثنا، رسانه ها دست به کار می شوند، جشن عاطفه ها برگزار، اعانه های زلزله جمع و مدرسه های خیریه مجهز به اینترنت!

و در زمانی غیر از استثنا رسانه ها بازم به نشخوار آن می پردازند تا نه تنها بار بی فرهنگی را از عرصه عمومی بردارند بلکه از استثنا کلیتی بسازند تا عرصه عمومی نشئه فرهنگ اخلاق مدار خود بماند.

2- استثنا در صندوق

آزادی سیاسی در سرمایه داری در انتخابات خلاصه می شود، استثنایی که در موعد انتخابات تبدیل به کلیتی ناهمگون می شود و تا موعد بعدی خود را کش می دهد، صندوق های رای در واشکافی سیاسی همان نتیجه ای را می دهد که صندوق های صدقه در واشکافی اخلاقی.

در تجربه انتخابات گذشته ریاست جمهوری ایران انرژی هسته ای و ما به ازای سیاست های خارجی مربوط به آن تبدیل به استثنایی می شود که تمام جوانب دیگر سیاسی که همگی با هم می توانند انتخاب را معنا دار کنند در زیر سیطره آن بی معنا می شوند مانند سیاست سهام عدالت که رقیب شکست خورده دیروز آن را در موعد انتخابات تبلیغ می کرد که مهمترین سیاست اقتصادی پیروز انتخابات در امروز است.

تجربه انتخابات ریاست جمهوری آمریکا هم خود مؤید عریان ترین رابطه استثنا و انتخاب در صندوق رای است. پدیده تروریسم که خود را چون شبیحی بی زمان و مکان بر بالای سر صندوق های رای حاکم بلا منازع می کند. و نتیجه انتخابات را طوری رقم می زند که صدها میلیارد دلار هزینه و هزاران سرباز برای پیگیری و پیشگیری به منطقه خاورمیانه گسیل می شود و می توان این حکم را تعمیم داد همانطور که سرمایه داری اخلاقیات خود را در استثنا معنا می کند آزادی سیاسی نیز در این نظام (صندوق های رای) هویت خود را از استثناهایی وام دارند که چون شبیحی در همه جا حضور دارد پس در هیچ جا حضور ندارد. در صورتی که به علت کمبود امکانات و دیر رسیدن کمکهای اولیه فاجعه نیو اورلئان در کنار می سی سی پی در دل آمریکا اتفاق می افتد و نیروهای نظامی آمریکا تبدیل به توریست هایی می شوند که در دل تمدن بین النهرین بر روی جنازه های مردم عراق دنبال توریست ها می گردند.